

NATURVÅRDSARTER

Omslagsfoto: Inventering under Bioblitz 2012. Foto Martin Tjernberg
Bör citeras: Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala.
Form: Ingrid Nordqvist Johansson.
Distribution: Rapporten kan kostnadsfritt laddas ner eller beställas från
www.slu.se/artdatabanken.

Copyright © 2013
ArtDatabanken SLU, Uppsala
Tryck: SLU repro
ISBN: 978-91-88506-93-1
ISSN: 1402-6090

Innehåll

Varför använda arter i naturvårdsarbetet?	4
Vad är syftet med begreppet naturvårdsarter?	4
Vem har behov av dessa?	5
Definition	5
Naturvårdsarterna delas in i följande sex kategorier.	5
Skyddade arter	6
Typiska arter	8
Rödlistade arter	10
Ansvarsarter	12
Signalarter.	14
Nyckelarter	16
Avgränsningar	18
Att använda naturvårdsarter	18
Vem avgör vilka arter som ingår?	19
Var hittar jag information om naturvårdsarter?	19
Litteratur att läsa.	20
Bilaga 1. Några begrepp som inte inkluderas i Naturvårdsarter	21
Tack	22

Intresset för att använda arter som instrument och verktyg inom naturvården är stort och användbara grupperingar är starkt efterfrågade. Detta gäller särskilt för naturvårdande myndigheter som ofta får långa artlistor att ta ställning till. Det kan vara många okända namn på insekter och svampar som man inte vet hur sällsynta eller naturvårdsintressanta de är.

Varför använda arter i naturvårdsarbetet?

I arbetet med naturvård och arter nöjer man sig inte med att veta hur växten, svampen eller djuret ser ut och var varje art finns. Man vill även veta vad arten kan berätta om sin miljö och vilka kvaliteter den har. Det kan också handla om att följa upp vad som händer i miljön vid förändringar av mark- och vattenanvändning, klimat, vatten- och luftföroreningar. Här är kunskap om arternas känslighet viktig.

Idag prioriteras arter i naturvårdsarbetet av olika anledningar. Arter kan vara juridiskt skyddade genom att vara förtecknade i någon av bilagorna i EU:s direktiv eller den svenska artskyddsförordningen. EU-direktivet föreskriver att vi prioriterar de arter som har förtecknats i dess bilagor, även om de i flera fall inte är i behov av skydd i Sverige. Rödlistade arter är en annan central kategori. De är dock inte kategoriserade utifrån någon naturvårdsprioritering utan enbart utifrån nationell utdöenderisk.

På senare år har fokus förskjutits i riktning mot ekosystemtjänster och de funktioner de är förknippade med. Det leder i sin tur till behov av att diskutera även andra slags arter.

En central fråga för möjligheten att nå framgång med naturvårdsarbete är att agera i god tid, innan arters status har försämrats till en kritiskt låg nivå. Det kan alltså vara befogat att även prioritera arter med minskande populationer som ännu är tillräckligt vanliga för att man med relativt begränsade insatser ska kunna behålla dem i god status i sina ekosystem.

Vad är syftet med begreppet naturvårdsarter?

Syftet med naturvårdsarter är att bättre utnyttja arter som indikatorer på olika tillstånd eller förändringar i naturen för att hjälpa naturvården att prioritera och agera. Utifrån kännedom om arters förekomst, olika känsligheter och krav på deras livsmiljö m.m. kan man peka ut sammanhang i vilka de är användbara som naturvårdsverktyg.

Ur naturvårdssynpunkt är det angeläget att arbeta bl.a. med:

- arter och miljöer som behöver någon form av åtgärd (prioriteringsgrunder och utformning av åtgärder)
- arters och miljöers tillstånd och trender (övervakning)
- arter som kan visa om åtgärderna är de rätta (uppföljning och utvärdering)

Med naturvårdsarter som verktyg kan man få hjälp att besvara ovanstående frågor. Arterna i sig själva behöver inte nödvändigtvis vara i behov av bevarandeinsatser. Det kan räcka med att de indikerar närvaron av andra arter, indikerar en miljövärd att bevara eller skötas eller på annat sätt upprätthåller ett visst tillstånd.

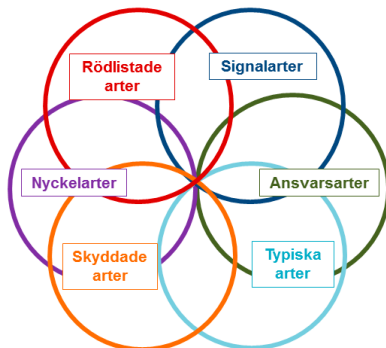
Definition

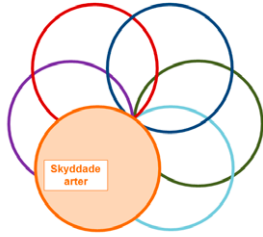
I den här rapporten definieras naturvårdsarter som ett samlande begrepp för ett antal kategorier av arter som man måste, bör eller kan beakta vid naturvårdsbedömningar. Vi har valt att lägga tyngdpunkt på de kategorier som vi bedömer att naturvården använder idag. Begreppet kan i framtiden komma att vidgas.

Begreppet naturvårdsarter är en samlingsterm för arter som är extra skyddsvärda, indikerar att ett område har höga naturvärden eller i sig själva är särskild betydelse för biologisk mångfald.

Idag omfattar detta begrepp juridiskt skyddade arter, typiska arter, rödlistade arter, ansvarsarter, signalarter och nyckelarter.

Naturvårdsarterna delas in i följande sex kategorier

Skyddade arter (skyddade enligt svensk lag)

Arter som omfattas av juridiskt skydd enligt Artskyddsförordning (SFS 2007:845). Artskyddsförordningens bilagor omfattar bl. a. arter förtecknade i bilaga 2, 4 och 5 till art- och habitatdirektivet samt arter förtecknade i bilaga 1, 2 och 3 till fågeldirektivet.

Några exempel är större vattensalamander *Triturus cristatus*, ekoxe *Lucanus cervus*, flodnejonöga *Lampetra fluviatilis*, grön sköldmossa *Buxbaumia viridis*, nissöga *Cobitis taenia*, utter *Lutra lutra* och kungsörn *Aquila chrysaetos*.

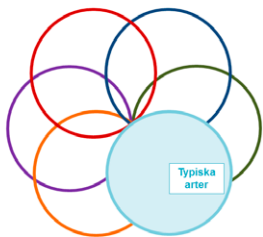
Ekoxe. Foto Henrik Larsson.

Flodnejonöga. Foto Mikael Svensson.

Större vattensalamander. Foto Krister Hall.

Typiska arter (för utvärdering enligt EU:s art- och habitatdirektiv)

Typiska arter är arter vars förekomst indikerar s.k. gynnsam bevarandestatus hos aktuell naturtyp enligt EU:s art- och habitatdirektiv.

Begreppet avser ”mindre allmänna, lätt igenkännbara och lätthittade arter som genom sin närvaro indikerar fördefinierade kvaliteter i sin livsmiljö”. Exempel är entita *Parus palustris* för naturtypen 9080 Lövsumpskog, lavskrika *Perisoreus infaustus* för naturtypen 9010 Västlig taiga, blåsippa *Anemone hepatica* för naturtypen 9050 Näringsrik granskog och dvärghäxört *Circaea alpina* för naturtypen 9080 Lövsumpskog. Arterna används för uppföljning av naturtyperna.

Blåsippa. Foto Tomas Hallingbäck.

Lavskrika. Foto Tomas Lundquist.

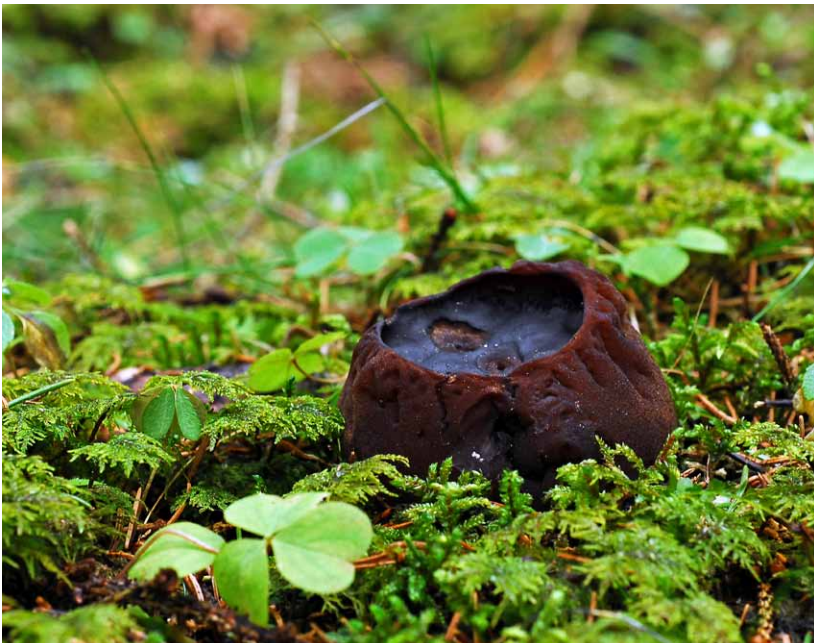

Rödlistade arter

Rödlistade arter är arter som bedöms löpa risk att försvinna ur landet (enligt IUCN bedömningssystem).

Några exempel är mosippa *Pulsatilla vernalis*, björkpraktbagge *Dicerca fuscata*, bombmurkla *Sarcosoma globosum* och mindre träffjäril *Lamellocossus terebra*. Vilka arter som ska vara rödlistade tas fram av ArtDatabanken, SLU och dess expertkommittéer, baserat på ett system av internationella kriterier (IUCN, 2001).

Rödlistade arter är inte per automatik prioriterade i ett naturvårdssammanhang men eftersom utdöende kan vara en irreversibel process är det ofta rimligt att de beaktas. Alla rödlistade arter behöver inte nödvändigtvis vara lika användbara i naturvården. Vissa rödlistade arter behöver kanske inga åtgärder eller lämpar sig kanske inte för övervakning eller uppföljning och utvärdering.

Bombmurkla. Foto Sebastian Kirppu.

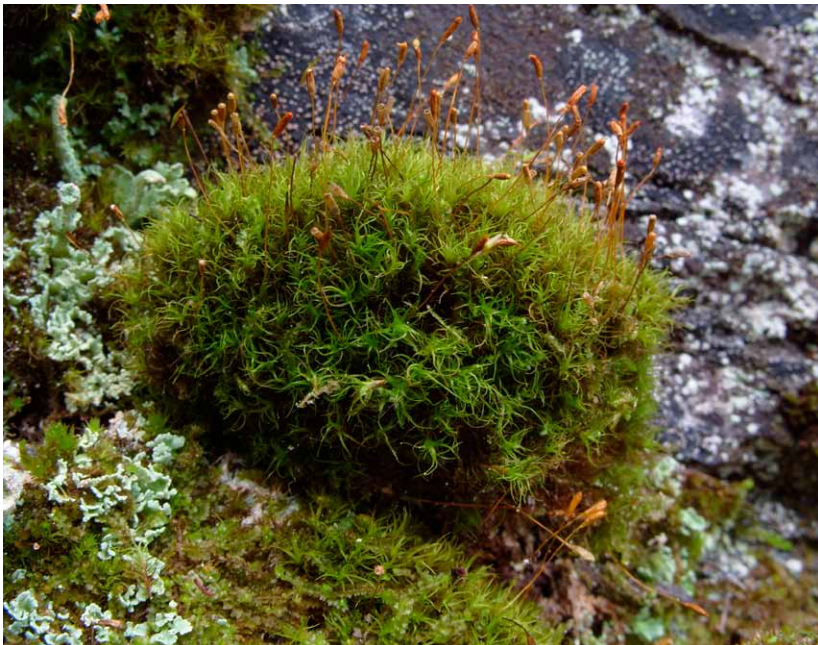
Mosippa. Foto Margareta Edqvist.

Ansvarsarter

Ansvarsarter är arter där en särskilt stor andel av dess totala population finns i en begränsad del av det totala utbredningsområdet.

Den viktigaste tillämpningen är Sveriges andel av total population i Europa eller hela världen. Några exempel är gotländsk nunneört *Corydalis gotlandica*, fjälllämmel *Lemmus lemmus*, vit stjälskröksvamp *Tilostoma niveum* och nordisk klipptuss *Cynodontium suecicum*. Det kan också vara arter där ett läns, landskaps eller en kommuns andel av Sveriges hela bestånd är stor, t.ex. ängsgentiana *Gentianella amarella* i Jämtland-Härjedalen.

Nordisk klipptuss. Foto Tomas Hallingbäck.

Fjälllämmel. Foto Tomas Hallingbäck.

Signalarter

Signalarter är arter som med sin närvaro eller frekvens indikerar att ett område har höga naturvärden.

Signalarter har hittills främst använts i skog och har då avsett en typ av indikatorarter som är användbara för att lokalisera och urskilja skogar med höga naturvärden. Begreppet utvidgas här till att avse alla naturtyper, inte bara skog.

Hit räknas områden med *höga naturvärden* t.ex. ovanliga biotoper där någon form av naturhänsyn, skydd eller skötsel behövs, platser med *hög artrikedom* eller med *sällsynta och hotade arter*.

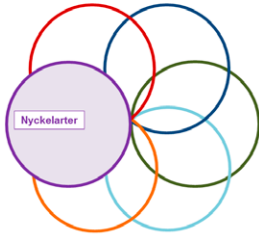
Exempel på signalarter är lunglav *Lobaria pulmonaria*, granticka *Phellinus chrysoloma*, ögonpyrola *Moneses uniflora*, fällmossa *Antitrichia curtipendula* och gråsidig *Clethrionomys rufocanus*. I många fall varierar en arts signalvärde över landet, så är t.ex. blåsippan en god signalart framför allt i Norrlands skogar.

Lunglav Foto Tomas Hallingbäck.

Ögonpyrola. Foto Håkan Tunon.

Nyckelarter

Med nyckelarter avses arter som har en särskilt viktig ekologisk funktion för andra arter, direkt eller indirekt. Man kan dela upp dem i tre typer. Många nyckelarter kan då föras till mer än en typ.

Nyckelarter som bygger upp livsmiljöer, *bjälklagsarter*

Med det här avses rikligt förekommande arter, som utgör en stor andel av biomassan i sin livsmiljö. För sådana arter kan fokus för övervakning och åtgärder ligga på genetisk och regional variation i deras populationer. Viktiga exempel kan i havet vara blåstång, sågtång och tarearterna. På land utgör blåbär, asp och ek bra exempel.

Nyckelarter som formar livsmiljöer

Den traditionella typen av nyckelarter är arter som påverkar sin omgivning på ett särskilt kraftfullt sätt, och därmed har en betydelse för hur ekosystemen fungerar som är mycket stor i förhållande till deras egen andel av biomassan. Kända exempel är bäver, pilgrimsfalk och varg.

Nyckelarter som bär upp en rik mångfald

Det finns arter som har ett stort antal följearter knutna till sig. Det kan vara koralldjur (t.ex. ögonkorall *Lophelia pertusa*) och mattbildade alger i vatten (t.ex. blåstång och närstående *Fucus* spp.) och blomväxter (t.ex. krissla *Inula salicina*) på land.

Även om vissa nyckelarter är mycket vanliga krävs i regel specifika förutsättningar för att de skall ha en nyckelfunktion.

Detta är en kategori av arter som är viktig att fånga upp i olika naturvårdssammanhang. Nyckelarter är ett begrepp som sannolikt kommer att bli allt viktigare och det är troligt att det kommer att få större och större betydelse för svensk naturvård i framtiden.

I många fall hör en enskild art till fler än en av dessa kategorier!

Fjäril på krissla. Foto Mattias Iwarsson.

Laminaria hyperborea. Foto Jerker Lokrantz/Azote.

Avgränsningar

Ett viktigt syfte med ovanstående definitioner är att lyfta dessa kategorier av arter. Det finns ett antal andra begrepp som har använts men i och med dessa definitioner är det klart vad som avses med naturvårdsarter.

Några exempel på begrepp som just nu inte inkluderas i Naturvårdsarter är paraplyarter, karaktärsarter, flaggskeppsarter och arter som gynnar enbart människan.

I bilaga 1 tas upp arter som är utpekade enligt internationella konventioner men som ännu inte har lagligt skydd i Sverige. Flera internationella konventioner listar arter men de inkluderas i allt väsentligt i de olika typerna av naturvårdsarter. Dessutom finns det som kallas kvittensarter, arter som utgör kvittan på att vi är på rätt väg. Kvittensarter är ett användbart begrepp men framtiden får utvisa om det får en sådan spridning att det är motiverat att inkluderas i naturvårdsarter. För att det ska gå att tillämpa generellt för svensk natur behöver det dock belysas ytterligare. Se vidare i bilaga 1.

Att använda naturvårdsarter

Naturvårdsarter är inte alltid per automatik användbara som sådana utan behöver förekomma i sin "normala" miljö. Till exempel så visar inte en signalart som förekommer på en golfbana, parkeringsplats etc. nödvändigtvis på en värdefull biologisk livsmiljö. Således kan arter vara indikativa i vissa av sina möjliga livsmiljöer men inte i andra.

Likaså finns det signalarter som är användbara i naturvården endast i delar av Sverige, t.ex. enbart i norra Sverige men inte i södra. Användningsområdena är normalt knutna till var i Sverige man befinner sig och i vilka landskapstyper (skog, jordbrukslandskap, myr osv.).

Användandet av naturvårdsarter kan ske vid naturinventering, naturvärdesbedömning, miljökonsekvensbeskrivning, samhällsplanering, naturvårdsinsatser som områdeskydd, skötsel och liknande, men också uppföljning, utvärdering m.m. Förekomst av flera naturvårdsarter i ett område är normalt en signal om att man behöver bedöma risken att dessa arter påverkas av planerade åtgärder innan man går vidare, men utvärderingen behöver inte med nödvändighet resultera i att planerna förändras. Eftersom begreppet naturvårdsart innefattar sex olika kategorier kommer det behöva anges vilken typ av naturvårdsart som avses, exempelvis "arten är en signalart i mindre vattendrag i södra Sverige". Avgörande för vilka prioriteringar som görs kan vara vilka av kategorierna som är aktuella. Fortsatt tillämpning av dessa begrepp kommer att leda till en vidareutveckling av hur de ska användas.

Vem avgör vilka arter som ingår?

Skyddade arter enligt Artskyddsförordningen föreslås av Naturvårdsverket och förändringar beslutas av Sveriges Riksdag.

Typiska arter för respektive naturtyp beslutas av Naturvårdsverket efter underlag från bland annat ArtDatabanken.

Rödlistan utarbetas av ArtDatabanken med hjälp av sina expertkommittéer för olika organismgrupper. Listan revideras vart femte år och beslutas av Naturvårdsverket. Det medför att arter vars situation förbättrats inte längre motiverar sin plats på listan, medan arter vars situation förvärras kan inkluderas i listan.

Ansvarsarter på nationell nivå kommer successivt att föreslås av ArtDatabanken i dialog med dess expertkommittéer.

Signalarter i skogen har Skogsstyrelsen beslutat om. ArtDatabanken kommer successivt att vidga begreppet och inkludera signalarter även inom andra naturtyper än skog.

Nyckelarter är en grupp arter som mest har använts av ekologer och främst i marin miljö. Det är en viktig grupp som tillför naturvården många aspekter. Listor på olika typer av nyckelarter t. ex. så kallade bjälklagsarter kommer successivt att föreslås av ArtDatabanken i dialog med dess expertkommittéer och till en början för akvatiska organismer.

Var hittar jag information om naturvårdsarter?

Skyddade arter finns listade på Riksdagens hemsida under Artskyddsförordningen. www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Lagar/Svenskforfattningssamling/Artskyddsförordning-2007845_sfs-2007-845/

Typiska arter som är fastställda finns på: www.naturvardsverket.se/sv/Start/Naturvard/Skydd-av-natur/Natura-2000/Vagledning/Naturtyper/. klicka på Underlag: Typiska arter i naturtyperna

Rödlistan publiceras vart femte år av ArtDatabanken. Rödlistan 2010 förtecknas i boken Rödlistade arter i Sverige 2010 (Gärdenfors 2010) och via ArtDatabankens hemsida www.slu.se/sv/centrumbildningar-och-projekt/artdatabanken/rodlistan

Ansvarsarter kommer att visas via ArtDatabankens hemsida.

Signalarter för skog finns listade på Skogsstyrelsens hemsida www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Skog-och-miljo/Biologisk-mangfald/Signalarter. För övriga naturtyper kommer listor att publiceras på ArtDatabankens hemsida.

Nyckelarter kommer att publiceras via ArtDatabankens hemsida.

Litteratur att läsa

- Andersson, L. & Appelqvist, T. 1987. Lunglav och almlav, indikatorer på värdefull lövskog. *Svensk Bot. Tidskr.* 81: 185–194.
- Artskyddsförordning (SFS 2007:845). <http://www.naturvardsverket.se/sv/Start/Naturvard/Biologisk-mangfald/Artskydd/Fridlysning-/Fridlysta-arter/>
- Caro, T. 2010. Conservation by Proxy -- Indicator, Umbrella, Keystone, Flagship, and other Surrogate Species. IslandPress Washington/Covelo/London
- Cederberg, B. 2001. Skogsbrukets effekter på rödlistade arter. – ArtDatabanken rapporterar 4. ArtDatabanken, SLU, Uppsala
- Esseen, P.-A., Hedenäs, H. & Ericsson, L. 1999. Epifytiska lavar som mångfaldsindikatorer. *Skog & Forskning* 2: 40–45.
- Favreau, J. M., Drew, C. A., Hess, G. R. m.fl. 2006. Recommendations for assessing the effectiveness of surrogate species approaches. *Biodiversity and Conservation*, 15: 3949–3969.
- Franco, A. M. A., Anderson, B. J., Roy, D. B. m.fl. 2009. Surrogacy and persistence in reserve selection: landscape prioritization for multiple taxa in Britain. *Journal of Applied Ecology*, 46: 82–91.
- Gärdenfors U. (red.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Gunnarsson, B., Pettersson, R. B., Hake, M. m.fl. 1999. Spindlar och skalbaggar som indikatorer i barrskog. *Skog & Forskning* 2: 46–52.
- Hallingbäck, T. 1991. Mossor som indikatorer skyddsvärd skog. *Svensk Bot. tidskr.* 85: 321–332
- Hess, G. R., Bartel, R. A., Leidner, A. K. m.fl. 2006. Effectiveness of biodiversity indicators varies with extent, grain, and region. *Biological Conservation*, 132: 448–457
- IUCN. 2001. IUCN Red List Categories and Criteria. Version 3.1. IUCN Species Survival Commission. IUCN, Gland, Switzerland and Cambridge, UK.
- Johannesson, K. 2009. Rödlistor och ekosystemansats – en svårlost ekvation. Kapitel i antologin: *Naturvård bortom 2009*. (red. Lars J Lundgren). Kassandra.
- Karström, M. 1992. Steget före – en presentation. *Svensk Bot. Tidskr.* 86: 103–114.
- Kers, L.E. 1977. Floristiska metoder att bedöma ett bestånds kontinuitet. Rapporter och uppsatser nr 24 (Skogshögskolan). Inst. f. Skogsgenetik. Stockholm.
- Larsen, F.W., Bladt, J., Rahbek, C. m fl. 2009. Indicator taxa revisited: useful for conservation planning? *Diversity and Distributions*, 15: 70–79.
- Larsson, T.-B., Gustafsson, L., Hansson, L. m.fl. 1999. Indikatorsystem och mätmetoder för biologisk mångfald i skogslandskapet. *Skog & Forskning* 2: 7–10.
- Lewandowski, A.S., Noss, R.F. & Parsons, D.R. 2010. The Effectiveness of Surrogate Taxa for the Representation of Biodiversity. *Conservation Biology* 24: 1367–1377.
- Mellin, C., Delean, S., Caley, J. m.fl. 2011. Effectiveness of Biological Surrogates for Predicting Patterns of Marine Biodiversity: A Global Meta-Analysis. (J.A. Gilbert, red.) *PLoS ONE*, 6(6), e20141. doi:10.1371/journal.pone.0020141.
- Nitare, J. (red.) 2000. Signalarter. Indikatorer på skyddsvärd skog. Flora över kryptogamer. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Rodrigues, A. S. L. L., & Brooks, T. M. 2007. Shortcuts for biodiversity conservation planning: The effectiveness of surrogates. *Annual Review of Ecology Evolution and Systematics*, 38: 713–737.
- Rundlöf, U. & Nilsson, S.G. 1995. Fem Ess metoden, Spara Skyddsvärd Skog i Södra Sverige. Naturskyddsföreningen Förlag AB, Stockholm.
- Ryrholm, N. 1995. Insekter som indikatorer i inventeringen av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen, Jönköping.
- Sætersdal, M. & Gjerde, I. 2011. Prioritising conservation areas using species surrogate measures: consistent with ecological theory? *Journal of Applied Ecology*, 48: 1236–1240.
- Wiens, J.A., Hayward, G. D., Holthausen, R. S. m.fl. 2008. Using Surrogate Species and Groups for Conservation Planning and Management. *BioScience*, 58: 241–252.

Bilaga 1

Några begrepp som inte inkluderas i Naturvårdsarter

Arter utpekade enligt internationella konventioner (men utan lagligt skydd i Sverige)

De konventioner som berör arter är främst Bernkonventionen (Konventionen om skydd av europeiska vilda djur och växter samt deras naturliga miljö; www.coe.int), Bonnkonventionen (Konventionen om skydd av flyttande arter; www.cms.int), CITES (Konventionen om internationell handel med hotade arter; www.cites.org) och OSPAR (Konventionen för skydd av den marina miljön i Nordostatlanten).

Bernkonventionens bilaga I omfattar strikt skyddade växtarter och bilaga II motsvarande strikt skyddade djurarter. Bilaga III är en förteckning över skyddade djurarter. Bernkonventionen är implementerad i svensk lagstiftning (artskyddsförordningen 2007:845).

Bonnkonventionen omfattar AEWA (skydd av sjö- och våtmarksfåglar som flyttar inom Europa och Afrika), EuroBats (skydd av alla europeiska fladdermöss) och ASCOBANS (bevarande av småvalar i Östersjön och Nordsjön). Konventionen om skydd av flyttande arter (CMS) förtecknar på sin bilaga I hotade flyttande arter som ska ges ett strikt skydd, vilket även inkluderar de rastplatser och flyttningvägar arten är beroende av. Bilaga II förtecknar flyttande arter med ogynnsam bevarandestatus som behöver internationell samverkan för bevarande och förvaltning. En sådan samverkan åstadkoms genom exempelvis separata avtal, varav Sverige är med i AEWA, EuroBats och ASCOBANS.

CITES. EU tillämpar konventionen om internationell handel med hotade arter (CITES) genom rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av vilda djur- och växtarter genom kontroll av handeln med dem. All internationell handel och kommersiell verksamhet med arter upptagna på bilaga A ska vara förbjuden (vissa möjligheter till undantag finns dock). Bilaga B omfattar arter för vilka det krävs import- och exporttillstånd för all internationell handel, medan bilaga C anger arter som kräver sådana tillstånd bara för vissa ursprungsländer. Bilaga D betecknar arter som importeras till EU i sådan omfattning att övervakning är befogad.

OSPAR hanterar övervakning och bedömning av tillståndet i den marina miljön i nordöstra atlanten och Västerhavet (<http://www.ospar.org/>).

Kvittensarter

Ett begrepp som lanserats är *kvittensarter* (Cederberg 2001) d.v.s. arter som *bevisar* att rätt skötsel genomförts eller att rätt naturvärdesbedömning gjorts. Kvittensarter är alltså arter som genom sitt uppträdande på en lokal är ett kvitto på att skötseln varit god under lång tid. Kvittensarterna kan påträffas i äldre odlingslandskap idag eller uppträda inom en inte allför avlägsen framtid i landskap som t.ex. genomgått olika typer av restaureringsåtgärder eller intensifierad hävd. Kvittensarter representerar i sig höga naturvärden och är oftast mycket exklusiva. Kvittensarterna uppträdande kan kopplas samman med kvalitetsmål.

Ett exempel på en kvittensart är större svartbagge *Upis ceramboides* som brukar visa sig efter en lyckad naturvårdsbränning. En annan är mindre hackspett *Dendrocopos minor*, som visar sig efter en lyckad avsättning av lövskog.

Tack!

Denna rapport har varit möjlig endast tack vare många kunniga biologers kloka synpunkter och bidrag. Nedan nämnda personer har alla på ett eller annat sätt bidragit med faktaunderlag, synpunkter, förbättringar av text etc. För dessa insatser vill ArtDatabanken framföra ett varmt tack!

Karin Ahrné, Leif Andersson, Mora Aronsson, Bengt Å. Bengtsson, Pavel Bina, Ulf Bjelke, Yngve Brodin, Björn Cederberg, Hjalmar Croneborg, Anders Dahlberg, Jan Edelsjö, Wenche Eide, Sofia Gylje Blank, Ulf Gärdenfors, Krister Hall, Åsa Hedin, Mattias Iwarsson, Anders Jakobsson, Anna Karlsson, Michael Krikorev, Artur Larsson, Tommy Lennartsson, Håkan Ljungberg, Sofia Lund, Kennet Lundin, Stephen Manktelow, Göran Mattiasson, Johan Nitare, Ingrid Nordqvist Johansson, Jan Olof Helldin, Marit Persson, Jonas Sandström, Tord Snäll, Jonas Stenström, Sebastian Sundberg, Mikael Svensson, Göran Thor, Martin Tjernberg, Lena Tranvik, Cristina Trigal, Håkan Tunon, Inger Wallentinus, Lars Wikars, Eva Willén, Jörgen Wissman och Eddie von Wachenfeldt

Finns det en naturvårdsart under lågan? Foto Johan Samuelsson.

ArtDatabanken

ArtDatabanken är ett nationellt centrum för kunskap om Sveriges arter och naturtyper. Vår övertygelse är att bättre kännedom om vår natur ökar viljan och möjligheterna att värna den. Därför förser vi samhället med fakta och information baserad på observationer, miljöövervakning och analyser. Vi tar fram den nationella rödlistan, bedömer, bevakar status för arter och naturtyper som är prioriterade inom EU, driver Svenska artprojektet, inklusive Nationalnyckeln samt svenska LifeWatch mm. ArtDatabanken är en del av SLU och samtidigt en viktig länk mellan forskare, naturvårdare och allmänheten.